

Ââòîð þðéé Âàñèëüââè Óòêèí
25.06.2008 á.
Íñëäääíå Íáíâéäíéå 16.07.2008 á.

Óâcèñû à ôïðiàòå RTF (74.79 kB 2008-07-15 12:26:44) Óâcèñû à ôïðiàòå PDF (128.6 kB 2008-07-15 12:26:13)

Cà

Òàêíâî

ýâéâéâéâå ááðí÷-éòâíáí éñéâéâéâéy ïðóíáðâðâéè ñ óáíáâíóéâé ê ïðéâéééâáíííó ñíððâíáíéþ
óííâðâðé-âñéíáí íáééââ ñéíââ (ðí-åðööä, àððóâð, ñíðííá è íð.), áíâðâðâúâ áíçíééðââ
â Éíðâðíáðâå áúâ â 1990-ð (Íiyâéééñü áéïñæ), à íáéñéíáéüíóþ ïíóéýðíñòú íááðââðâå
ñ 2006 á. (íáðâç lâáâåâââ). Ííáíáííá íáððóðâíéà ïðóíáðâðâéè ëíæââò ñíðùâñíðââðâòú
óíëüéê â íéñüâáííé ðíðìå, à hóuâñòââðâòú íáññéðíâáíí – óíëüéê â Éíðâðíáðâå, ïñééíüéô
éíâííí Êíðâðíáðâ áâðñíâ-éââââò ñâíáíáð òâéñòðââ ãðâðââò-âñéíí ìòííðââéè è
éâââéñòú ëò ïðâééââðâéè. Òâéü èñéâæâéy – ïíâûðâíéâ yéñíðâññéè è
ïíâââðâæâéâå è ïðíñðâðâðâéâññòé à íéñüâáííé ñâðâââé êíííóéââðâéè [Âääââà 2007:
342].

Íäíàêî äàííâå

ÿäééíéå: 1) iðääñöðääëýåò ñíáíé ñòðäáíéóó èñòòðèè ðóññéïáí ýçüñéå, iðääæää áññääí
 äðäåðéè è iðññäðäðéè, è éóëüöðíí-èñòòðè-÷åññéè iñòèåèðíñåí (ñð.: ðåðòñðíùñ lãoðða I – níçääíéå ííáíé áðäåðéè; ðååíëþöëý
 ðåññäðíà è æåññöéíå ííðíëðíñåíéå ïðõññåðäðéè; lãoððåñòðíñéå 1991 å. – çåáåáíéå öåíññòåé éóëüöðóðû, ðacíññáðäçíñå äåâéæä
 íñùñåå ñíéæäíéå ãððäññòðíñòè, íñðíñ-èòðíå èñéåæäíéå ïðõññåðäðéè è ò.í.; ýòò ñíñæäññåðòñý
 ñ íññéüþ iññíáðåðéý èñòòðèè-éóëüöðíñåí iñäñíàå á ðóññéïáí ýçüñéïçíáíéè ô. è. Áóñéàååà
 î òí, ÷òí ýçüñé «ññíóðñðåðåð ìáðíäó … á èñòòðè-÷åññéè áåí æçéçíé» [Áóñéàåå 1863:
 9]); 2) äåññòðèðóåò íññéçíó á èññíéüçíñåíéè iñðeíñéíñå ïðõññåðäðéè è íñéçüñåå
 èñò ïíññå ñíñ-åðäàíéå.

Òàêèì

íáðæçii, éññéåáöåííà yåééåíèå – Þíâðåíäåííåy Þòðåíèöå èñòíðèè Õóññéîãi ýçûêå, à ááça åáñi ñóuåñòåííåíèy – Éíòåðíåo.

Äëÿ

íáíçíá-÷-áíéy íáðí-÷-éòí áððóáíáí èñéâæáíéy ñòàíáàððóííáí íáíèñááíéy ñéíâá Á. Áñðâéííâúí áúéí áââáááíí ííýòéá ýððàòéâá [Áñðâéííâ]; ñèñòâíó òâééòd íáíèñááíé-÷-áñòí íáçüñáâáþò áíóéííððóíâððâóéâá [Áñðâéííâ 2007: 342]. Íðâáñòâáéýâðñý, ÷òí íáèíáííâáíéá ýððàòíâððâóéy áúéí áú áíéâá õâá-÷-íúí, ò.é. áíóé- ïðâáñíéâáâáò ïðíòéâíííéæííñòú è-ééé áððâæáâáííñòú, íí áíóéííððóíâððâóéy ííæâáò ñòúâñòâáâáòú è óâíl áíéâá áúòú ííýòíé è-éòú á éíððâéýòéé ñ íððóíâððâóéâá (ñí. íéæâ), eíâáò ñðâáâíèòâéüíí óçéóþ ñòâðó óííððâáéâíéy (ñâíâáí ðíâá íèñüíâííûé ñíöéíéâéò), ýâéýâðñý ñðâáâíèòâéüíí íáíñéâáâáâáââðââðâéüíí (òâé, -óñý/-óùñý á íáðâé âúâíðéâ áúéí çâíâúâáíí ýððâòé-÷-áñéé-ìé áââðâéíòâíè 75 ðâç, íáíèñâáíí ïðíàòéâíí 38); òâðíèí æâ ýððâòíâððâóéy íððâçéé áú ñòóú ýâéâíéy (íáññéâíâíííâ óííððâáéâíéâ ýððâòéâíâá á íèñüíâíííâ ñââñòâá) è íéâçâéñý áú á âââðâé-÷-áñéé-ìé ñâýçé ñ óæâ èñííñéüçóâíùíè òâðíèíòâíè (ýððâòéâ, íððóíâððâóéy). Èòâé, ýððâòíâððâóéy – ñíâéóííñòú òâéñòâíâ ñ ñíâââððâæáíéâí Íððâæâéâáââ ñââñòâéâ ñííñéüçóâíùíè òâðâæâððâéñòéé-; íððíøéï íðâáñíáâððóííâí èñéâæáíéy íððóíâððâóéè.

Íàïè

áúê ïðîåâääái àíàëëç ýððàòè÷åññéëò òâéñòïâ ðóááæà 2007-2008 áã.., ñëó÷áéí
åûáðàííûò íà ñàéòàõ, îóáëëéóþùèõ êííòðéóëüòóðíûå, â ôì ÷èñëå ýððàòè÷åññéëå, êðåàòèåû
– www.udaff.com,
www.pardonki.org, www.prevedmedved.ru; íáúåì åûáðéë –
ïðèáéëçèòåëüí 12500 ñëïåòíïðóðåáéäíéé (ëç íéò íéïëí 3400 – ýððàòèåû). Â
ðåçóëüòåðå áíàëëçà óííòðåáéäíéý ýððàòèåíâ áúëë ñâåäéàíû ñëåäóþùèå åûáïåû.

Õiöö y e õ õ ä ä à

Ýððàòèâû

– *inííáíúá íáðáçóþùèá ýéáiàíóú ýððàòâððàòéè* (â íáðáíí ííèíàééè), íí ííé íá ýáéýþoñý íé áæeíñòâáííùíè, íé íáéáíéåâ ÷àñòíòíúíè ýéáiàíóàíè (ëèðøü íéíéí 28% nííáíóíòððåáéáíéé á íáðáéé áûáíðéå), ííé níouáñòâóþò è áññíðéíéíàþbóñý á nííåáðæàùåðéó ðáéñòóá, íáïéñàíííí ñ íðéíáíáíéáí â iníííáíííí ííððíéíáé÷âñéíáí íðéíðéíáíððáóðéè.

Ýððàòè÷åñêèå

íàìèñàíèý ääéñòâèðåäéüí ÷ àñòî ñíñòåäòñòåôþò ôííåðèéå áíèåå òî÷í, ÷åì ííðìàòèåíúå
íàìèñàíèý (àööééé, àöööòåèå, ðàäóþþò è íð.), íí íåäñòàòî÷í
÷ àñòî, ÷òíáû íåíåðèòù î ôííåðè÷åñéí ïðèòëèå ñíçäàíèý ýððåòèåíå êàé
ñèñòåííàðåçóþùå. xèñéí ýððåòèåíå, ñíñòåäòñòåôþueõ ôííåðè÷åñéí ñòðå ñëíàà,
íå íðååíñòðåòè ÷ èñéà ýððåòèåíå, ñíñòåäòñòåôþueõ áé íàíåå (áåñäðàïòíúå,
áóäíðàæþò, áíàéëååðöýí, áiyðûñíååà, íëåäçàíäì ‘Àëåéñàíä’) èëè íå áíèåå (àðìåÿ,
íàññàæú), ÷åì íðååéëüíúå íàìèñàíèý.

Íñúâíûå

Èòàê,

JÀOÀJÈCÌ

ñíçääíéÿ ýððäàòèåâ à íáùåí òàèéåí: áññéè äàíííà çåóéí- èëè áóéåíñ÷åòàíéå
 (íàïðèåð, -öüñý è -øü) iíçæåò áúöü ièñüíåííí áûðåäæåíí íåñéíëüéè
 ñíñíåäàè (åíçííæíúìè ñ òí-éè çðåíéÿ åðåôòéè èëè çååèñÿùèíè ìò ñéíåà èëè
 iððåñíù), ðí ýððäàòèåíû áåðéàòíòú ðåð æå ñéíå áóäöö ëåðäçåàíû íåíðìàòèåíù
 iðèíåíéåíèåí ðåð æå ñðåäñòå, íáú-íí ñ íå í-åíú áûðåäæåííù iòéëíåíéåí ìò iðéçííøåíèÿ
 (Ñxåñòüþ, åUå - Uàñòüþ, èNxí, íåðåçóåÖñý, iàëüÖäiÈ - ÁåðåçóåÖî, iàëüÖñäiÅ).
 Iòñþäå è ÷åñòåÿ, íí íå íáýçåðåëüíàÿ åçåèíçäàíåí ðí > ö(ö), ö >
 öñ; ù > ñ÷, ñ÷ > ü; è > å, å >
 è; í > à, à > í, ñíåíá áóéå â ñèëüíé
 iíçèöèè (éðíññàå÷åÃà) è ò.í.

Iåñáàíèçì

æå áiñiðeýòèý ýððàòèåíâ è ýððàòè÷åñéèö ðåéñòíâ çàééþ-àåðñý â ñéåäóþúái. Å ðónññéíí ýçûéâ åííáùå øeðíéí èñííëüçóåòñý åíçííæíñòü íåðåäà÷è êíííòðàöèè íåðóðåíèåíí ìðì, iià iðeñóùå éàæäííö eç 4 ýçûéíåùö óðíåíâéé ñåðüåçíí íåðóðåíèé ìðì ìá íäíí èç óðíåíâéé iiäåðæéå åðóåéö íååñïä-éååååö iiéíæíéå òåéñòå («Aéíéàÿ éóçáðà…»). È. Å. Ùåðáú: iððóðíéíæ-åñéèé è ñéíòåéñè÷åñéèé óðíåíé iiäååðæéååðþ íå íåñóùéé ñiúñéà éåéñè-åñéèé óðíåííü, iiçåíéyy ãíåíðèöü í êííñòðóðéöèé èåéé í ôðåçå); iðè ñåðüåçíí ñåðóðåíèý ö åðåðééå è íððóðåíèé åíðåðééå ñåðóðåíèé ýððàòèåíâ åíá åíðåðéñòå åíññòåíååéååðñý çå ñ-åò iððóðíéíæ-åñéèíâ íòðíðåíèý, êííøåéñò åíåååéÿåö ðåñòðñù ñéíòåéñè-åñéíåí óðíåíý è éåéñéèé. Iäíåéí åéååííüé «åíññòåííåéòåéüíúé ðåñòðñ» – ýòí ðííåòèéå: iðeáéèçèòåéüí ¼ ýððàòè÷åñéèö íåðóðåíèé íå iòðåðæåþþñý íå iðeçííøåíèé çåíéñàíííâ ñéíâå èéè iòðåðæåþþñý ñéååíí (iiä-åðééíåíí: ðå-ü çååñü èåååò èíåíí í åíñíðeýòèé ýððàòèåíâ).

Ôíðíà

ñóùåñòåíâåíèý èññéåäóåíâö ýððàòèåíâ – iéñüiáííéy. Òåéñòú, ñíåååðæåùéå èö, iðååíåçíá-åíí ñiøüéí åéÿ åèçóåéüíííâ åíñíðeýòèý, ååäü iðíèçííñååéå ñääééåíí áú íåðåçéé-éíí ìðåéñè-åñéèé åñå åíñòðíéíæíèý íò iðì. Å iéñüiáíííé ñðåååå èíòåðíåð-íåùåíèý ñííååééå íéååééðååðñý, å åðåðééå, ii ñóùåñòåíí, çåíéíæåå ãå íåñòí å ñéñòåíå ýçûéå. Íí ñåííå åýðååéòåíííâ ñðååñòåíâ åíñíðeýòèý ÷ðåçíåðíí çåòðóäíýþùéö iiéíæíéå íåíèñàíéé – èíåíí iðeçííñååíéå.

Îòìåòèí

iðíèçåíøüíñòü è ñíííøåííñòü ñíçääíèý ýððàòèåíâ. Íòì ïåéñòåíðååéé è íå çåðééñéðííåíí è í-åíí ðååééå ñiøüéí-íéååéü ñåíçåòåéüíü åéÿ ñíåéþþåéééy; ýððàòèå ííæåå ãúòü ñíííøåíííí ñíçääíí èç éþáíâ ñéíâå ñðåååéòåéüíí iðíèçåíøüíí èñéåæåééåíí åéþåíí ååíéåíòå. Iòñþäå ðåçííåðåçéå ýððàòè÷åñéèö ååðéåíòåíâ íäíííâ è oíåí åé åñéíâå èéè èö ñíñååñòåíâ ñíðååééåíí íåíèñàíéåíí ñéíâå, ñíé åé åñéíâå, ñíé åé åñéíâå.

Iéñüiáííäý

ôíðíà ýçûéå íáú-íí ñ-éòååðåñý åòíðè÷ííé iiòííøåíèþ è óñòííé (Ñíññþð, Èñòðéí è íí. åð.). Iäíåééí ýððàòíåðåééy – ýåééåíéå, íååíçííæííå å óñòííé ôíðíà ýçûéå, íí óííøðååéòåéüííå è æèçíåñííñííå (íå ååííüé iiííáíð) èíåííí å ôíðíå iéñüiáíííé (iðååååå åñå åíííâ å iéñüiáíííé Èíòåðíåð-éíííøééåöéé). Yóí íååíæö íå iúñéü í ñíååùåíéé iiòííøåíéé íåæååò iéñüiíí è ðå-üþp å iððåååéåííüö óñéíåéyö, å òåééåå íååíååéíí ñéíñéååíâåíéy iðéçíåéy ýéåéòðííñòü ðåñòðñíå åñå åíéåå èíòåðåñííé ååçíé èññéååíâåíéy ðåçéé-íúö ýåééåíéé åñíåðåíåííí ñóññéíí ýçûéå, ñòåííåýùåéñý åñå åíéåå ååæííé å iðíóåññå iéñüiáíííé êíííøééåöéé.

Ñíññéíé åéòåðåòóðû

Áóñéååå 1863 – Áóñéååå, Ô. È. Èñòíðè÷åñéèå
åðåííàòééå ñóññéíâ ýçûéå / Ô. È. Áóñéååå. – I., 1863. – 374 ñ.

Ååíðååå 2007 – Ååíðååå, È. Ò. Iððåðåðåééy éåéé
çåéé èååíðé-íñòé / È. Ò. Ååíðååå // Ðóññééé ýçûéå å öåíðå Ååðííü-10.
– Åàíñéå Áéñòðéöå, 2007. – N.26-34.

Áóñåéíâ – Áóñåéíâ, Á. Áâåäåíèå â ýðõàòè÷åñêóþ
ñàìàíòèéó [Ýéåêòðííûé ðåñóðñ] / Á. Áóñåéíâ. – Ðåæèì àíñòóïà: http://speakrus.ru/gg/microprosa_erratica-1.htm,
ñáïáïáíûé. – Çàäé. ñ òèòóé. ñòðàíèôú.

Äåäíâà 2007 – Äåäíâà, Í. Á. Àíòèîðôîãðàòèÿ
â Ðóíåòå / Í. Á. Äåäíâà // Ðóññèèé ýçûé: èñòîðè÷åñêèå ñóäüáû è
ñíåðâìåííñòü: III íàæäóíàðíáíûé
éííåðåññ èññéåíâàðåéé ðóññéíâî ýçûéà : òð. è ìàðåðèàëû. – Í., 2007. – Ñ. 342-343.

ËÝÑ 1980 – Ëéíâèñòè÷åñêèé ýíöèéëíâäè÷åñêèé ñëíâàðü
/ Áë. ðåä. Á. Í. ßðöåââà. – Í.: Ñâ. ýíöèéëíâäèÿ, 1990. – 685 ñ.

Ñîñéöåâ – Ñîñéöåâ, Á. Í. îííýòèé óðîâíÿ
ýçûéíâîé ñèñòåíû. [Ýéåêòðííûé ðåñóðñ] / Á. Í. Ñîñéöåâ. – Ðåæèì
àíñòóïà: http://philology.kiev.ua/Lingur/art_28.htm.
– Çàäé. ñ òèòóé. ñòðàíèôú.

Erratography as a contemporary page in the history of Russian
and the Internet as a source for its study

Yuriy V. Utkin

Kazan State University, Kazan, Russia

This paper discusses the phenomenon of
intentional distortion of a words' spelling, a stage in the history of the Russian
language with analogues in the past related to important parts of the present
language system. It exists mainly in the Internet, so electronic resources are
used to study it.

Our research allowed us to draw conclusions
about the mechanisms for creating and perceiving distorted words and about the
new combination of principles of Russian spelling that it reveals.